

خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە جامائەت

خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە لۇغىتى

汉维公安司法词典

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

新疆人民出版社

خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە جامائەت

خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە لۇغىتى

# 汉维公安司法词典

لى جاۋمەك تۈزگەن

جۇماخۇن تەكشۈرۈپ بېكىتكەن

李兆明 编

瞿马洪 审定

新疆人民出版社



责任编辑：安瓦尔·阿孜  
封面设计：加拉力丁  
责任校对：沙吾提·阿布拉江

## 汉维公安司法词典

李兆明 编  
瞿马洪 审定

---

新疆人民出版社出版发行  
(乌鲁木齐市建中路54号 邮政编码：830001)  
新疆新华印刷二厂印刷  
787×1092毫米 16开本 25.75印张 11插页  
1993年2月第1版 1993年2月第1次印刷  
印数：1——2,200

---

ISBN7-228-02195-9/Z·71 定价：35 元

## 前 言

为了统一和规范公安司法名词术语的翻译，提高干警业务素质和翻译水平，推动民汉干警双语学习，我受组织委托编纂了这部《汉维公安司法词典》。

本词典主要供各级政法部门的翻译、编辑工作人员、公安司法院校教师和法学工作者及其他双语人员使用。

本词典选材于现行通用的公安司法法律、法令、条例、教材和实际工作中常年积累的词汇。出版前对照群众出版社1989年出版的《公安简明词典》做了必要的修订和增补。共收录词语约3万条。

本词典按业务性质分综合和专业两大类。比较通用的专业，如：治安管理、交通道路管理、户口管理、侦察、预审、刑侦逻辑、政保、内保、警卫、边防、犯罪心理学、伦理学、刑事照相等归于综合类；业务性质较强的专业，如：消防、步法、指纹、文字检验、人体结构、体貌特征、现场绘图、枪弹痕迹、工具痕迹、整体分离痕迹、牙齿痕迹、锁、玻璃、纺织品痕迹、车畜痕迹、色标等归于专业类。

在编纂过程中，承蒙新疆维吾尔自治区公安厅领导的关怀，得到公安厅刑事科学研究所、新疆公安司法管理干部学院、自治区人民警察学校、自治区司法厅、自治区党校、新疆社会科学院等单位的大力支持。阿不都热衣木·吴铁库尔、阿文华、艾山·托合提、阿吾提·扎衣提、于素甫·买亥买提尼牙孜、买买提肉孜、彭宗禄、艾木都拉、祖农阿吉、迪木拉提·伊力亚斯、方维新、戴峥、罗文成、杨来福、陈毅光、努尔依马尼、梅新民、孟东华、张志农、艾力·托合提等同志参加了本词典的审阅和具体协助工作，在此表示感谢。

公安司法名词术语的译名规范化，是一项艰苦复杂的学术研究工作。本词典的编纂出版，仅是这方面迈出的第一步，也是一次初步尝试。编者虽力求在名词术语翻译方面做些工作，但由于水平所限，经验不足，疏漏纰缪，在所难免，恳切希望广大读者给予批评指正。

编者

一九九二年二月

## كىرىش سۆز

جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە ئاتالغۇلىرى ۋە ئۇنىڭغا دائىر كەسىپى سۆزلەر - نىڭ تەرجىمىسىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش ۋە قېلىپلاشتۇرۇش، كادىر - ساقچىلارنىڭ كەسىپى ساپاسىنى ۋە تەرجىمە سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، مىللىي - خەنزۇ كادىر - ساقچىلارنىڭ ئىككى خىل تىل ئۆگىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، تەشكىل نىڭ ھاۋالىسى بىلەن، بۇ «خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە لۇغىتى» نى تۈزۈپ چىقتىم.

بۇ لۇغەت ئاساسەن ھەر دەرىجىلىك سىياسىي - قانۇن ئورۇنلىرىدىكى تەرجىمان، مۇھەررىر، جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە شۆيۈەن - مەكتەپلىرىدىكى ئوقۇتقۇچىلار، قانۇنشۇناسلىق خادىملىرى ۋە ئۇنىڭدىن باشقا ئىككى تىللىق خادىملارنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن تەييارلاندى.

بۇ لۇغەتنىڭ ماتېرىياللىرى ھازىر ئومۇم-يۈزلۈك يولغا قويۇلۇۋاتقان جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە قانۇنلىرى، پەرمان، نىزام، دەرسلىك ۋە ئۇزۇندىن بېرى ئەمەلىي خىزمەت داۋامىدا توپلىغان سۆز - ئاتالغۇلاردىن تاللاپ ئېلىندى. نەشىرگە بېرىشتىن بۇرۇن ئاممىۋى نەشرىيات تەرىپىدىن 1989 - يىلى نەشىر قىلىنغان «جامائەت خەۋپسىزلىكى قىسقىچە لۇغىتى» بىلەن سېلىشتۇرۇلۇپ، مۇھىم تۈزىتىش كىرگۈزۈلدى ۋە مەزمۇنى تولۇقلاندى. بۇ لۇغەتكە تەخمىنەن 30 مىڭ سۆزلەم كىرگۈزۈلدى.

بۇ لۇغەت كەسىپى خاراكىتىگە قاراپ ئۇنىۋېرسال ئاتالغۇلار، كەسىپى ئاتالغۇلار دەپ ئىككى چوڭ تۈرگە بۆلۈندى. بىر قەدەر ئومۇميۈزلۈك قوللىنىلىدىغان كەسىپى ئاتالغۇلار، مەسىلەن: ئامانلىق باشقۇرۇش، قاتناش - يول باشقۇرۇش، نوپۇس باشقۇرۇش، رازۋېتكا، تەييارلىق سوراق، جىنايى ئىشلار لوگىكىسى، سىياسىي قوغداش، ئىچكى قوغداش، مۇھاپىزەت، چېگرا مۇداپىئەسى، جىنايەت ئۆتكۈزۈش پىسخولوگىيىسى، ئېتىكا، جىنايى ئىشلار فوتوسى قاتارلىق كەسىپلەرگە ئائىت ئاتالغۇلار ئۇنىۋېرسال ئاتالغۇلار تۈرىگە كىرگۈزۈلدى؛ كەسىپى خاراكىتى كۈچلۈك بولغانلىرى، مەسىلەن: ئوت ئۆچۈرۈش، قەدەم بېسىش قانۇنى، بارماق ئىزىشۇناسلىق، يېزىق - باسما بۇيۇملىرىنى تەكشۈرۈش، بەدەن تۈزۈلۈشى، چىراي ئالاھىدىلىكلىرى، نەق مەيدان خەرىتىسى سىزىش، ھىلىتىق - ئوق ئىزى، قورال - سايمان ئىزى، بىر پۈتۈن گەۋدىنىڭ ئاجرىلىش ئىزى،

چش ئىزى، قۇلۇپ، ئەينەك، توقۇلما بۇيۇملار ئىزلىرى، قاتناش ۋاسىتىلىرى - تۇياق ئىزى، رەك - بويلاق قاتارلىقلارغا ئائىت ئاتالغۇلار كەسىپى ئاتالغۇلار تۈرىگە كىرگۈزۈلدى.

بۇ لۇغەتنى تۈزۈش جەريانىدا، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتى رەھبەرلىرى غەمخورلۇق قىلدى، جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىنىڭ جىنايىتى ئىشلار ئىلمىي تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە باشقۇرۇش كادىرلار شۆبەسى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ساقچىلىرى مەكتىپى، ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە نازارىتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى، شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى قاتارلىق ئورۇنلار زور كۈچ بىلەن قوللىدى. ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر، ئاۋېنخۇئا، ھەسەن توختى، ئاۋۇت زايىت، يۈسۈپ مۇھەممەت نىياز، مۇھەممەت روزى، پېڭ زۇڭلۇ، ھەمدۇللا، زۇنۇن ھاجى، دىلمۇرات ئىلياس، فاڭ ۋېيشىن، دەي جېڭ، لو ۋېنچېڭ، ياڭ لەيفۇ، چېن يىڭواڭ، نۇرىمان، مېي شىنمىن، مېڭ دۇڭخۇئا، جاڭ جىنۇڭ، ئېلى توختى قاتارلىق يولداشلار بۇ لۇغەتنى تەكشۈرۈشكە قاتناشتى ۋە كۈنكەپت ئىشلارغا ھەمكارلاشتى، ئۇلارغا سەمىمىي تەشەككۈر بىلدۈردىمەن.

جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە ئاتالغۇلىرى ۋە كەسىپى سۆزلەرنىڭ تەرجىمىسىنى قېلىپلاشتۇرۇش خىزمىتى بىر تۈرلۈك مۇشەققەتلىك، مۇرەككەپ ئىلمىي تەتقىقات خىزمىتى. بۇ لۇغەتنىڭ تۈزۈلۈپ نەشردىن چىقىشى، ئىلمىي تەتقىقات جەھەتتە تاشلانغان تۇنجى قەدەم، شۇنداقلا دەسلەپكى سىناق. ئاتالغۇلار ۋە كەسىپى سۆزلەرنى تەرجىمە قىلىش يولىدا كۈچۈمنىڭ يېتىشىچە تىرىشقان بولساممۇ، لېكىن سەۋىيەم چەكلىك، تەجىربەم كەمچىل بولغاچقا، چۈشۈپ قالغان ياكى خاتا بولۇپ قالغان يەرلەر بولۇشى مۇمكىن، كىتابخانلارنىڭ تەنقىد بېرىپ تۈزىتىشىنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىمەن.

تۈزگۈچىدىن

1992 - يىلى فېۋرال

## 凡 例

一、本词典是汉维对照词典，汉维词汇力求相互对应，个别维文译文采用习惯用法。

二、综合词汇部分按现代汉语拼音音节次序排列。每个音节开始之前，标有该音节的汉语拼音，各词条不单独注音，但按其声调次序排列。开头汉字声韵母相同、声调不同的排在一起，如：“数(shǔ)”和“数(shù)”等等。

三、首字相同的词，按第二个字的音节次序排列，第二个字相同的，则按第三个字的音节次序排列，其余以此类推。

四、专业词汇部分依照上述办法处理，但不注首字的拼音音节。

五、有关插图和表格按序号排列，均标有小标题。

### لۇغەتنىڭ تۈزۈلۈشى ھەققىدە

1. بۇ لۇغەت خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما لۇغەت بولۇپ، خەنزۇچە سۆزلەر بىلەن ئۇيغۇرچە سۆزلەرنى مەنە جەھەتتىن بىر - بىرىگە ماسلاشتۇرۇشقا ئىمكانقەدەر دىققەت قىلىندى، ئايرىم ئۇيغۇرچە تەرجىمىلەر ئۆزلەشكىنى بويىچە ئېلىندى.

2. ئۇنىۋېرسال ئاتالغۇلار قىسمى ھازىرقى زامان خەنزۇ تىلىنىڭ فونېتىكىلىق ئېلىپبە بوغۇملىرى تەرتىپى بويىچە تىزىلدى. ھەر بىر بوغۇم باشلانغاندا، ئۇنىڭ ئالدىغا شۇ بوغۇمنىڭ خەنزۇچە ئوقۇلۇشى بېرىلدى، ھەر بىر سۆزلەمنىڭ ئوقۇلۇشى ئايرىم بېرىلمىدى، لېكىن ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزىنىڭ تون تەرتىپى بويىچە تىزىلدى. خەنزۇچە باش خەتنىڭ شېكەمۇ - يۈنمۇلىرى ئوخشاش بولغان، تونى ئوخشاش بولمىغان بولسا ئۇلار بىر يەرگە تىزىلدى، مەسىلەن: «数(shǔ)» ۋە «数(shù)» غا ئوخشاشلار.

3. باش خېتى ئوخشاش بولغان سۆزلەم ئىككىنچى خەتنىڭ فونېتىكىلىق ئېلىپبە بوغۇم تەرتىپى بويىچە تىزىلدى، ئىككىنچى خېتى ئوخشاش بولسا، ئۈچىنچى خەتنىڭ فونېتىكىلىق ئېلىپبە بوغۇم تەرتىپى بويىچە تىزىلدى، قالغانلىرى شۇ تەرتىپ بويىچە تىزىلدى.

4. كەسىپى ئاتالغۇلار قىسمى يۇقىرىقى چارىلەر بويىچە بىر تەرەپ قىلىندى، لېكىن، باش خەنزۇچە خەتنىڭ فونېتىكىلىق ئېلىپبە بوغۇمى بېرىلمىدى.

5. ئالاقىدار قىستۇرما رەسىم ۋە جەدۋەللەر تەرتىپ نومۇرى بويىچە تىزىلىپ، كىچىك ماۋزۇ قويۇلدى.

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەنۋەر غازى  
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: جالالىدىن  
مەسئۇل كوررېكتورى: ساۋۇت ئابلاجان

خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە جامائەت خەۋپسىز-  
لىكى - ئەدلىيە لۇغىتى  
لى جاۋمىك تۈزگەن  
جۇماخۇن تەكشۈرۈپ بېكىتكەن

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى ۋە تارقاقتى  
(ئۈرۈمچى تەرەققىيات يولى 54 №)

شىنجاڭ شىنخۇا 2 - باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

فورماتى: 787 × 1092 مىللىمېتىر 1/16

باسما تاۋىقى: 25.75، قىستۇرما ۋارىقى: 11

1993 - يىمىل 2 - ئاي 1 - نەشرى

1993 - يىل 2 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تىراژى: 2,200 - 1

ISBN7-228-02195-9/Z·71

باھاسى: 35 يۈەن



## 目 录

前言 .....	1	12. 牙 .....	343
凡例 .....	4	13. 下巴 .....	343
目录 .....	5	14. 胡须 .....	344
<b>公安司法业务综合词汇汉语拼音音节索引</b> .....	8	15. 耳 .....	344
<b>公安司法业务综合词汇</b> .....	1	16. 颈 .....	345
<b>消防词汇</b> .....	248	17. 上肢 .....	345
1. 灭火战术图例符号 .....	298	18. 下肢 .....	345
2. 消防器材装备符号 .....	298	19. 皮肤 .....	345
3. 火灾标志 .....	299	20. 皮肤上的特殊标记 .....	345
4. 指战员标志 .....	299	21. 功能缺陷及畸形 .....	345
5. 消防水源和风向符号 .....	299	22. 习惯性或神经性动作 .....	346
<b>步法词汇</b> .....	300	23. 其它 .....	346
<b>指纹学词汇</b> .....	307	<b>现场绘图词汇</b> .....	347
<b>文字印刷品检验词汇</b> .....	314	1. 各种速度 .....	348
纸印品 .....	320	2. 各种距离 .....	349
<b>人体结构、体貌特征词汇</b> .....	323	3. 现场图 .....	349
1. 人体 .....	323	4. 各种线条 .....	359
2. 骨骼 .....	324	5. 门窗结构 .....	360
3. 头部 .....	325	6. 桌子结构 .....	361
4. 血液循环、血管、神经、肌肉、 筋肉 .....	326	7. 绘图中形象代用符号 .....	361
5. 头、口腔、眼、脚、手、掌纹 .....	328	<b>枪弹痕迹词汇</b> .....	376
6. 心、肺、耳 .....	329	单人武器及其结构名称 .....	383
7. 内脏(1) .....	330	<b>工具痕迹词汇</b> .....	384
8. 内脏(2) .....	331	<b>整体分离痕迹词汇</b> .....	388
9. 消化系统、泌尿系统 .....	332	<b>牙齿痕迹词汇</b> .....	390
10. 生殖系统 .....	333	<b>锁、玻璃、纺织品痕迹词汇</b> .....	393
11. 生殖器、乳房 .....	334	1. 锁 .....	393
12. 人体正面 .....	335	2. 玻璃 .....	393
13. 人体背面 .....	336	3. 纺织品 .....	394
14. 人体侧面 .....	337	<b>车畜痕迹词汇</b> .....	397
<b>人体姿势及方位术语</b> .....	338	汽车及其部件 .....	401
1. 体型 .....	338	<b>染料色彩词汇</b> .....	403
2. 头型 .....	338	1. 色标 .....	403
3. 发型 .....	338	2. 色彩的小间隔配合 .....	404
4. 脸型 .....	338	<b>交通管理符号</b> .....	405
5. 发际 .....	339	一、主标志 .....	405
6. 前额 .....	340	1. 警告标志 .....	405
7. 眉 .....	340	2. 禁令标志 .....	407
8. 眼 .....	341	3. 指示标志 .....	409
9. 鼻 .....	342	4. 一般道路指路标志 .....	411
10. 唇 .....	342	5. 高速公路指路标志 .....	412
11. 嘴 .....	343	二、辅助标志 .....	414
		三、道路交通标线 .....	415
		四、其它交通安全设施 .....	414

مۇندەرىجە

1 كىرىش سۆز ..... 1

4 لۇغەتنىڭ تۈزۈلۈشى ھەققىدە ..... 4

5 مۇندەرىجە ..... 5

جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە كەسپىگە دائىر ئۇنىۋېرسال ئاتالغۇلارنىڭ خەنزۇ تىلى فونېتىكىلىق ئىپادىپە بوغۇملىرى بويىچە مۇندەرىجە ..... 8

جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە كەسپىگە دائىر ئۇنىۋېرسال ئاتالغۇلار ..... 1

ئوت ئۆچۈرۈش كەسپىگە دائىر ئاتالغۇلار ..... 248

1. ئوت ئۆچۈرۈش تاكتىكىسىدا ئىشلىتىلىدىغان خەرىتە بەلگىلىرى ..... 298

2. ئوت ئۆچۈرۈش سايمان - جابدۇقلىرى بەلگىلىرى ..... 298

3. ئوت ئاپىتى بەلگىلىرى ..... 299

4. كوماندىر - جەڭچىلەر بەلگىلىرى ..... 299

5. ئوت ئۆچۈرۈش سۈپىنىڭ مەنبەسى ۋە شامال يۆنىلىشى بەلگىلىرى ..... 299

قەدەم بېسىش قانۇنىغا دائىر ئاتالغۇلار ..... 300

بارماق ئىششۇناسلىققا دائىر ئاتالغۇلار ..... 307

يېزىق - باسما بۇيۇملىرىنى تەكشۈرۈشكە دائىر ئاتالغۇلار ..... 314

قەغەز باسما بۇيۇملىرى ..... 320

ئادەم بەدىنى تۈزۈلۈشى، چىراي ئالاھىدىلىكلىرىگە دائىر ئاتالغۇلار ..... 323

1. ئادەم بەدىنى ..... 323

2. سۆڭەكلەر ..... 324

3. باش ..... 325

4. قان ئايلىنىش، قان تومۇرى، نېرۋا ۋە گىرۇش - مۇسكۇللار ..... 326

5. باش، ئېغىز بوشلۇقى، كۆز، پۈت، قول ۋە ئالدىنقى سىزدىقى ..... 328

6. يۈرەك، ئۆپكە، قۇلاق ..... 329

7. ئىچكى ئەزالار (1) ..... 330

8. ئىچكى ئەزالار (2) ..... 331

9. ھەزىم قىلىش، سۈيدۈك چىقىرىش سىستېمىسى ..... 332

10. كۆپىيىش سىستېمىسى ..... 333

11. كۆپىيىش ئەزاسى، ئەمچەك ... 334

12. بەدەننىڭ ئۇدۇل كۆرۈنۈشى ..... 335

13. بەدەننىڭ ئارقا كۆرۈنۈشى ... 336

14. بەدەننىڭ ياندىن كۆرۈنۈشى ..... 337

بەدەن شەكىللىرىنىڭ نامى ..... 338

1. بەدەن تىپى ..... 338

2. باش تىپى ..... 338

3. چاچ تىپى ..... 338

4. يۈز تىپى ..... 338

5. چاچ چېگرىسى ..... 339

6. ماڭىلاي ..... 340

7. قاش ..... 340

8. كۆز ..... 341

9. بۇرۇن ..... 342

10. كالىپۇك ..... 342

11. ئېغىز ..... 343

- 343 ..... چىش 12
- 343 ..... تۆۋەن چاغ (ئېگەك) 13
- 344 ..... ساقال - بۇرۇت 14
- 344 ..... قۇلاق 15
- 345 ..... بويۇن 16
- 345 ..... قول 17
- 345 ..... پۇت 18
- 345 ..... تېرە (ئۆك) 19
- 345 ..... تېرىدىكى ئالاھىدە بەلگىلەر... 20
21. ئىقتىدار كەم-تۈكلۈكى ۋە غەيرىي تەبىئىيلىك 345
22. ئادەت خاراكىتىلىك ۋە نېرۋا خاراكىتىلىك ھەرىكەت 346
23. باشقىلار 346
- نەق مەيدان خەرىتىسى سىزىشقا
- 347 ..... دائىر ئاتالغۇلار
1. ھەر خىل سۈرئەت 348
2. ھەر خىل ئارىلىق 349
3. نەق مەيدان خەرىتىسى 349
4. ھەر خىل سىزىق 359
5. ئىشىك - دېرىزە قۇرۇلمىسى 360
6. شىرە قۇرۇلمىسى 361
7. خەرىتە سىزىشتا ئىشلىتىدىغان ئوبرازلىق بەلگىلەر 361
- مەنىلىق - ئوق ئىزىغا دائىر ئاتالغۇلار 376
- يالغۇز كىشىلىك قوراللار ۋە ئۇلارنىڭ قۇرۇلمىلىرىنىڭ نامى 383
- قورال - سايىمان ئىزىغا دائىر ئاتالغۇلار 384
- بىر پۈتۈن گەۋدىنىڭ ئاجرىلىش ئىزىغا دائىر ئاتالغۇلار 388
- چىش ئىزىغا دائىر ئاتالغۇلار 390
- قۇلۇپ، ئەينەك، توقۇلما بۇيۇملار ئىزىغا دائىر ئاتالغۇلار 393
1. قۇلۇپ 393
2. ئەينەك 393
3. توقۇلما بۇيۇملار 394
- قاتناش ۋاسىتىلىرى، تۇپاق ئىزىغا دائىر ئاتالغۇلار 397
- ئاپتوموبىللار ۋە ئۇلارنىڭ بۆلەكلىرى 401
- رەڭ - بوياققا دائىر ئاتالغۇلار 403
1. رەڭ ئىندېكىسى 403
2. رەڭلەرنىڭ كىچىك ئارىلىقتا ماسلىشىشى 404
- قاتناش باشقۇرۇش بەلگىلىرى 405
1. ئاساسىي بەلگىلەر 405
- ① ئاگاھلاندۇرۇش بەلگىلىرى 405
- ② چەكلەش بۇيرۇقى بەلگىلىرى 407
- ③ كۆرسەتكۈچ بەلگىلەر 409
- ④ ئادەتتىكى يولدىكى يول كۆرسەتكۈچ بەلگىلەر 411
- ⑤ تېز سۈرئەتلىك تاشيول كۆرسەتكۈچ بەلگىلىرى 412
2. قوشۇمچە بەلگىلەر 414
3. يول - قاتناش بەلگە سىزىقلىرى 415
4. قاتناش بىخەتەرلىكىگە دائىر باشقا نەرسىلەر 418

公安司法业务综合词汇汉语拼音音节索引

جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە كەسىپىگە دائىر ئۇنىۋېرسال ئاتالغۇلارنىڭ خەنزۇ تىلى فونېتىكىلىق ئېلىپبە بوغۇملىرى بويىچە مۇندەرىجە

A		chang ..... 21	du ..... 45	guan ..... 69	jue ..... 97
		chao ..... 22	duan ..... 45	guang ..... 70	jun ..... 97
a ..... 1		che ..... 23	dui ..... 46	gui ..... 71	
ai ..... 1		chen ..... 24	dun ..... 47	guo ..... 71	K
an ..... 1		cheng ..... 25	duo ..... 47		
ao ..... 3		chi ..... 26		H	
B		chong ..... 27	E		ka ..... 98
		chou ..... 28	e ..... 47	hai ..... 73	ka' ..... 98
		chu ..... 28	en ..... 48	han ..... 73	kan ..... 98
ba ..... 4		chuai ..... 30	er ..... 48	hang ..... 74	kang ..... 98
bai ..... 4		chuan ..... 30		hao ..... 74	kao ..... 99
ban ..... 5		chuang ..... 31	F		ke ..... 99
bang ..... 5		chu ..... 31	fa ..... 48	he ..... 74	ken ..... 99
bao ..... 5		chun ..... 31	fan ..... 51	hei ..... 75	keng ..... 99
bei ..... 8		chuo ..... 32	fang ..... 54	hen ..... 75	kong ..... 100
ben ..... 9		ci ..... 32	fei ..... 56	heng ..... 75	kou ..... 100
beng ..... 9		cong ..... 32	feng ..... 57	hong ..... 75	ku ..... 101
b' ..... 10		cu ..... 32	fou ..... 59	hou ..... 76	kua ..... 101
bian ..... 11		cuan ..... 32	fu ..... 59	hu ..... 76	kua' ..... 102
biao ..... 13		cui ..... 33	G		kuan ..... 102
bie ..... 14		cun ..... 33	gai ..... 61	hua ..... 77	kuang ..... 102
bin ..... 14		cuo ..... 33	gan ..... 62	huai ..... 78	ku' ..... 102
bing ..... 14	D		gang ..... 62	huan ..... 78	kun ..... 102
bo ..... 15		da ..... 33	gao ..... 62	huang ..... 78	kuo ..... 103
bu ..... 15		dai ..... 36	ge ..... 63	hui ..... 79	
C		dan ..... 37	gen ..... 64	hun ..... 80	L
ca ..... 18		dang ..... 37	geng ..... 64	huo ..... 80	
cai ..... 18		dao ..... 38	gong ..... 64		
can ..... 19		de ..... 39	gou ..... 67	J	
cang ..... 19		deng ..... 40	gu ..... 68	ji ..... 81	la ..... 103
cao ..... 19		di ..... 40	gua ..... 69	jia ..... 84	lai ..... 103
ce ..... 20		dian ..... 42	guai ..... 69	jian ..... 85	lan ..... 103
ceng ..... 20		diao ..... 43		jiang ..... 87	lang ..... 104
cha ..... 20		die ..... 43		jiao ..... 87	lao ..... 104
chai ..... 21		ding ..... 43		jie ..... 89	le ..... 105
chan ..... 21		dou ..... 44		jin ..... 91	lei ..... 105
		dong ..... 44		jing ..... 92	leng ..... 105
		dou ..... 45		jiu ..... 94	li ..... 106
				ju ..... 95	lian ..... 107
				juan ..... 97	liang ..... 107
					liao ..... 108

lie .....108	niu .....122	ri .....143	ti ..... 172	ying ..... 213
lin .....108	nong .....122	rong ..... 143	tian ..... 173	yong ..... 214
ling .....109	nü .....123	rou ..... 144	tiao ..... 173	you ..... 214
lu .....110	nüe .....123	ru ..... 144	tie ..... 174	yu ..... 216
long .....111	nuo .....123	ruan ..... 145	ting ..... 174	yuan ..... 218
lou .....111		ru' ..... 145	tong ..... 174	yue ..... 219
lu .....111	O	ruo ..... 145	tou ..... 175	yun ..... 220
lū .....112	ou .....123		tu ..... 176	
luan .....112	P	S	tuan ..... 177	Z
lüe .....112	pa .....123	sa ..... 145	tui ..... 177	
lun .....112	pai .....123	san ..... 145	tuo ..... 178	za ..... 220
luo .....113	pan .....124	sang ..... 146		zai ..... 220
M	pang .....125	sao ..... 146	W	zan ..... 221
ma .....113	pao .....125	se ..... 147	wa ..... 178	zang ..... 221
mai .....114	pei .....125	sen ..... 147	wai ..... 178	zao ..... 221
man .....114	pen .....126	sha ..... 147	wan ..... 180	ze ..... 221
mang .....114	peng .....126	shan ..... 148	wang ..... 180	zei ..... 221
mao .....115	p .....126	shang ..... 148	wei ..... 181	zeng ..... 222
mei .....115	pian .....127	shao ..... 149	wen ..... 184	zha ..... 222
men .....115	piao .....127	she ..... 150	weng ..... 185	zhai ..... 222
meng .....115	pin .....127	shen ..... 151	wo ..... 185	zhan ..... 222
mi .....116	ping .....128	sheng ..... 153	wu ..... 185	zhang ..... 224
mian .....116	po .....128	shi ..... 154	X	zhao ..... 224
miao .....117	pu .....130	shou ..... 158	xi ..... 189	zhe ..... 225
mie .....117	Q	shu ..... 161	xia ..... 189	zhen ..... 225
min .....117	qi .....130	shua ..... 162	xian ..... 190	zheng ..... 225
ming .....118	qia .....131	shuai ..... 162	xiang ..... 193	zhi ..... 228
miu .....119	qian .....131	shuang ..... 162	xiao ..... 193	zhong ..... 233
mo .....119	qiang .....133	shui ..... 162	xie ..... 194	zhou ..... 234
mou .....120	qiao .....134	shun ..... 163	xin ..... 196	zhu ..... 234
mu .....120	qie .....134	shuo ..... 163	xing ..... 197	zhua ..... 236
N	qin .....135	si ..... 163	xiong ..... 200	zhuan ..... 236
na .....120	qing .....136	song ..... 166	xiu ..... 200	zhuang ..... 237
na .....120	qiong .....137	sou ..... 166	xu ..... 201	zhu ..... 237
nan .....120	qiu .....137	su ..... 167	xuan ..... 201	zhun ..... 238
nang .....120	qu .....138	suan ..... 168	xue ..... 202	zhuo ..... 238
nao .....120	quan .....139	sui ..... 168	xun ..... 203	
nei .....121	que .....139	sun ..... 168	Y	zi ..... 239
neng .....122	qun .....140	suo ..... 168	ya ..... 204	zong ..... 242
ni .....122	R	T	yan ..... 204	zou ..... 243
nian .....122	ran .....140	ta ..... 169	yang ..... 206	zu ..... 244
niao .....122	rao .....140	tai ..... 169	yao ..... 206	zuan ..... 244
nle .....122	re .....140	tan ..... 169	ye ..... 207	zui ..... 245
ning .....122	ren .....140	tang ..... 170	yi ..... 207	zun ..... 245
		tao ..... 170	yin ..... 212	zuo ..... 246
		te ..... 171		

### 公安司法业务综合词汇

خامائەت خەۋپسىزلىكى - ئەدلىيە كەسىپىگە دائىر ئۇنىۋېرسال ئاتالغۇلار

#### A

a

阿贝尔安定度 ئابىر تۇراقلىق دەرىجىسى  
阿飞 لۈكچەك، ئالبانات، ئالبجوقا

ai

挨冻 ( 饿 ) توڭلاش ( ئاچ قېلىش )  
挨门挨户 ئۆيمۇئۆي

隘路 تار يول، قىستاڭ يول

爱财如命 پۇل دېسە جان بېرىدىغان، مال -  
دۇنيانى جاندىن ئارتۇق كۆرىدىغان

爱称 ئەركىلەتمە ئىسىم

爱护 ئاسراش، كۆيۈنۈش

爱憎 مۇھەببەت ۋە نەپرەت، ياخشى  
كۆرۈش ۋە يامان كۆرۈش

暧昧 تۇتۇق، سىرلىق، يوشۇرۇن شۇملۇق

暧昧勾当 سىرلىق ئىش

暧昧关系 سىرلىق مۇناسىۋەت

暧昧态度 مۇجمەل پوزىتسىيە

暧昧行为 بەتقىلىق

an

安插 ئورۇنلاشتۇرۇش

安定 خاتىرجەم، خاتىرجەم قىلىش، مۇقىم  
لاشتۇرۇش، تىنچىتىش

安定人心 كىشىلەرنىڭ كۆڭلىنى خاتىرجەم  
قىلىش

安定秩序 تەرتىپنى مۇقىملاشتۇرۇش،

安分 تەرتىپنى ئىزغا چۈشۈرۈش

安分守己 ئۆز ھەققىگە قانائەت قىلىش،

سېرىقتىن چىقىماسلىق، ئىتائەتچان

安分守己 ئۆز ھەققىگە قەنا بولۇش،

ئۆزىنى بىلىپ يۈرۈش

安抚 ھالىدىن خەۋەر ئېلىش

安家 ئۆيلۈك - ئوچاقلىق بولۇش، ماكانلىشىش

安家立业 ماكان تۇتۇپ ئىگىلىك تىك

لەش، ماكانلىشىپ بىرەر ئىشنىڭ

بېشىنى تۇتۇش

安家落户 ماكانلىشىش، ئۆيلۈك - ئوچاق

لىق بولۇپ تۇرۇپ قېلىش

安静 تىپتىنچ، جىمجىت، تىنچىش

安居乐业 خۇشال - خۇرام تىرىكچىلىك

قىلىش، خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىش

安乐 خاتىرجەم، كۆڭۈللۈك، شاد - خۇرام

安乐死 ئازابلانماي ئۆلۈش، خۇشال -

خۇرام ئۆلۈش

安乐窝 ئىسسىق ماكان، راھەت - پارا -

غەتلىك ماكان

安眠 تىنچ ئۇخلاش

安眠药 ئۇيقۇ دورىسى

安宁 خاتىرجەم، تىنچ

安排 ئورۇنلاشتۇرۇش، جايلاشتۇرۇش

安全 بىخەتەر، خەۋپسىز، تىنچ - ئامان

安全保卫 بىخەتەرلىكنى قوغداش

安全报警器 خەۋپ - خەتەرنى مەلۇم

قىلىش سىگنالى

安全部 خەۋپسىزلىك مىنىستىرلىكى  
 安全操作规程 بىخەتەر مەشغۇلات قانۇندىسى  
 安全处 خەۋپسىزلىك باشقارمىسى  
 安全措施 بىخەتەرلىك تەدبىرى  
 安全大检查 بىخەتەرلىكنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش  
 安全带 بىخەتەرلىك بەلبېغى  
 安全岛 بىخەتەرلىك ئارالچىسى، ئېھتىيات ئارالچىسى  
 安全地带 بىخەتەر جاي، بىخەتەر ئورۇن  
 安全第一 بىخەتەرلىك بىرىنچى، ئامانلىق بىرىنچى  
 安全防范 خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، خەتەردىن ساقلىنىش  
 安全防范保护措施 خەتەردىن ساقلىنىش - بىخەتەرلىكنى قوغداش تەدبىرى  
 安全防范工作 خەتەردىن ساقلىنىش خىزمىتى  
 安全防范制度 خەتەردىن ساقلىنىش تۈزۈمى  
 安全防护设施 خەتەردىن ساقلىنىش ئەسلىھەلىرى  
 安全管理体系 بىخەتەرلىكنى باشقۇرۇش سىستېمىسى  
 安全管理制度 بىخەتەرلىكنى باشقۇرۇش تۈزۈمى  
 安全规范 بىخەتەرلىك قانۇندىسى  
 安全技术操作规程 بىخەتەر تېخنىكا مۇش غۇلات قانۇندىسى  
 安全技术知识 بىخەتەرلىك تېخنىكىسىغا دائىر بىلىملەر، بىخەتەرلىك تېخنىكا بىلىملىرى  
 安全教育 بىخەتەرلىك تەربىيىسى  
 安全界 بىخەتەرلىك دائىرىسى  
 安全警卫 بىخەتەرلىك مۇھاپىزەتچىلىكى  
 安全净空 ھاۋا بوشلۇقىدىكى توسالغۇلارنى تازىلاش  
 安全距离 بىخەتەر ئارىلىق

安全距离药量 بىخەتەر ئارىلىقتىكى دورا مىقدارى  
 安全哨 بىخەتەرلىك قاراۋۇلى، بىخەتەرلىك كۆزەتچىسى  
 安全设备 بىخەتەرلىك ئۈسكۈنىلىرى  
 安全设备图 بىخەتەرلىك ئۈسكۈنىلىرى خەرىتىسى  
 安全设施 بىخەتەرلىك ئەسلىھەلىرى  
 安全生产 بىخەتەر ئەمەلىيەتچىلىك  
 安全视距 بىخەتەر كۆرۈش ئارىلىقى  
 安全试验 بىخەتەر تەجرىبە (سېناق)  
 安全厅 خەۋپسىزلىك نازارىتى  
 安全系数 بىخەتەرلىك كوئېففىتسېنتى  
 安全系统 بىخەتەرلىك سىستېمىسى  
 安全因素 بىخەتەرلىك ئامىلى  
 安全员 بىخەتەرلىك ساقلىغۇچى  
 安全责任制 بىخەتەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمى  
 安全炸药 بىخەتەر پارتلىتىش دورىسى  
 安身立命 كۈن ئېلىش، جاھاندارچىلىق قىلىش  
 安危 ئامانلىق ۋە خەتەرلىك  
 安危与共 تىنچ كۈنلەردىمۇ، خەتەرلىك كۈنلەردىمۇ بىللە بولۇش، باشقا كەلگەننى تەڭ كۆرۈش، نېمە كۆرسە بىللە كۆرۈش  
 安置 ئورۇنلاشتۇرۇش  
 安置就业 كەسىپكە ئورۇنلاشتۇرۇش، ئىشقا قويۇش  
 安置证明 ئورۇنلاشتۇرۇش ئىسپاتى  
 铵沥蜡炸药 ئاممونىي ئاسفالتلىق پارت لاتقۇچ دورا  
 铵松蜡炸药 ئاممونىي دېۋىرقاي سېغىزلىق پارتلاتقۇچ دورا  
 铵梯炸药 ئاممونىي پارتلاتقۇچ دورا  
 铵油炸药 ئاممونىي مايلىق پارتلاتقۇچ دورا  
 案别 ئەنزە تۈرى

案别主题词 - ئاسا - ئەنزىنىڭ تۈرىگە دائىر ئاسا - سىي سۆزلۈكلەر

案件包存 ئەنزىنى ساقلاش

案件包干 ئەنزىنى كۆتۈرە ئېلىش

案件包干制 ئەنزىنى كۆتۈرە ئېلىش تۈزۈمى

案件撤销 ئەنزىنى بىكار قىلىش

案件承办人员 ئەنزىنى بېجىرگۈچى خادىملار

案件定性 ئەنزىنىڭ خاراكتېرىنى بېكىتىش

案件分类归档 ئەنزىلەرنى تۈرگە ئايرىپ ئارخىپقا ئۆتكۈزۈش

案件分析 ئەنزىنى تەھلىل قىلىش

案件复查 ئەنزىنى قايتا تەكشۈرۈش

案件排队 ئەنزىنى رەتكە تۇرغۇزۇش

案件平反 ئەنزىنى ئاقلاش، ئەنزىنى ئىنكار قىلىش

案件受理 ئەنزە بېجىرىش

案件受理费 ئەنزە بېجىرىش ھەققى

案件性质 ئەنزىنىڭ خاراكتېرى

案件性质假说 ئەنزە خاراكتېرىنى پەرەز قىلىش

案件转交书 ئەنزىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش خېتى

案卷 دېلو، ئارخىپ

案卷材料 دېلو ماتېرىيالى

案卷号 دېلو نومۇرى

案情 ئەنزە ئەھۋالى

案由 ئەنزە مەزمۇنى

案子 ئەنزە، ۋەقە

案子情节 ئەنزە ئەھۋالى، ئىشنىڭ ۋەقەلىكى

按兵不动 قىمىرلىماي تۇرۇش، ئەسكىرىنى ئىشقا سالماسلىق

按量分类 مىقدار بويىچە تۈرگە ئايرىش

暗藏 يوشۇرۇنۇش

暗藏敌人 يوشۇرۇن دۈشمەن

暗娼 يوشۇرۇن پاهىشە ئايال، جالاپ

暗娼卖淫 يوشۇرۇن پاهىشە ئايال (جالاپ) لار نومۇسىنى سېتىش

暗道 يوشۇرۇن يول

暗斗 يوشۇرۇن كۈرەش، بىر - بىرىنىڭ پېيىگە چۈشۈش

暗害 يوشۇرۇن زىيانكەشلىك قىلىش، يوشۇ-رۇن ئۆلتۈرۈش، سۇيىقەست قىلىش

暗号 مەخپىي بەلگە، ئىما - ئىشارەت

暗盒 قاراڭغۇ قۇتا (قاپ)

暗箭 يوشۇرۇن ئوق، سۇيىقەست

暗流 يوشۇرۇن ئېقىم

暗门 يوشۇرۇن ئىشىك

暗面 قاراڭغۇ يۈز، تۇتۇق يۈز

暗杀 يوشۇرۇن ئۆلتۈرۈش، قەست قىلىپ ئۆلتۈرۈش

暗伤 ئىچكى جاراھەت، ئىچكى يارا

暗示 دارىتمىلاش، بېشارەت بېرىش

暗室 قاراڭغۇ ئۆي

暗室技术 قاراڭغۇ ئۆي تېخنىكىسى

暗算 قەستلەش، پېيىگە چۈشۈش

暗探 پايلاش، يوشۇرۇن چارلاش، پايلاقچى، پېيىگە چۈشۈش

暗语 يېپىق گەپ، خۇپىيانە گەپ

暗中交易 يەڭ ئىچىدە سودىلىشىش، يەڭ سودىسى

暗中破坏 يوشۇرۇن بۇزغۇنچىلىق قىلىش

80

凹陷痕迹 ئويمان ئىز

凹陷性骨折 پاتقان سۇنۇق، ئۇيۇلما سۇنۇق

凹陷撞击痕 سوقۇلما ئويمان ئىز، سوقۇلۇپ يىمىرىلگەن ئىز

熬刑 قىيىن - قىستاققا بەرداشلىق بېرىش

奥秘 سىر



B

ba

八九不离十، ئېھتىمالدىن يىراق ئەمەس،

ھەرقاچان شۇنداق

八面威风 كۆرەڭلەپ كېتىش

巴头探脑 بويىنى سوزۇپ ماراش

扒车 ئاپتوموبىلغا ئېسىلىش

靶场 قارىغا ئېتىش مەيدانى

靶挡 ئوق توستۇچ

靶壕 قارىغا ئېتىش ئۆرىكى، قارىغا ئېتىش

ئاكوپى

靶心 قارا، نشان مەركىزى

靶子 نشان، قارا

把柄 ساپاق، دەستە، تۇتقۇچ، دەستەك

把持 زورلۇق بىلەن ئىگىلىۋېلىش، چاڭ

گىلىغا ئېلىۋېلىش، قولىدا تۇتۇش

把关 ئۆتكەلنى ئىگىلەش

把守 ساقلاش، قوغداش، مۇداپىئە قىلىش

罢工 ئىش تاشلاش

罢教 ئوقۇتۇش تاشلاش، دەرس توختىتىش،

ئوقۇتقۇچىلار ئىش تاشلاش

罢课 دەرس تاشلاش

罢市 سودا توختىتىش، دۇكان تاقاش

罢业 كەسىپ تاشلاش، ئوقەت توختىتىش

罢职 ۋەزىپىدىن ئېلىپ تاشلاش

霸道 يولسىزلىق، مۇتتەھەملىك، زوراۋانلىق

霸权 خوجا بولۇش ھوقۇقى، ھۆكۈم سۈرۈش

ھوقۇقى

霸权政治 ھۆكۈمرانلىق سىياسىتى

霸占 بېسىۋېلىش، تارتىۋېلىش، زورلۇق

بىلەن ئىگىلىۋېلىش

bai

白骨案 قۇرۇق ئۈستىخان ئەنزىسى

白骨化 (尸体腐败) سۆڭەكلىشىپ قېلىش

白日作梦 ئۇخلىماي چۈش كۆرۈش، ئۇخ

لاپ چۈشى

白色恐怖 ئاق تېررورلۇق، ۋەھىمە

白食 بىكار تاماق، ھارام تاماق، بىكار

يېيىش

白事 ئۆلۈم يېتىم ئىشلىرى، مۇسبەت

白手起家 ئىشنى قۇرۇق قول بىلەن باش

لاش، دەسمايسىز ئىگىلىك يارىتىش

白眼 كۆز ئالايىتىش، ئالسىپ قاراش،

كۆزنىڭ پاختىسىنى چىقىرىش

白昼光 كۈندۈز يورۇقى

百般抵赖 تېنىپ تۇرۇ-

ۋېلىش، كازراپلىق قىلىش

百发百中 ئوقنى دەل تەگكۈزۈش، ئاتقان

ئوقى زايە كەتمەسلىك

百事通 ھەممىنى بىلەر، ھەممىنى بىلىدۇ

غان ئادەم، مۇ، ھىجىم، ھەممە ئىش قول-

دىن كېلىدىغان ئادەم

百闻不如一见 مىڭ ئاڭلىغاندىن بىر كۆر-

گەن ئەلا

百问不烦 ھەرقانچە سورىسىمۇ ئېغىر

كۆرمەسلىك

百无一失 ھېچقانداق قۇسۇر قالدۇرماسلىق،

بىر مۇ نۇقسار چىقماسلىق

百依百顺 سىزىقتىن چىقماسلىق

百战百胜 ئالىب، ھەممە جەڭدە غالىب

百折不挠 ئېگىلمەس - سۇنماس

摆摊 نەنرە يېيىش، يايما ئېچىش، ئوقەت

قىلىش

摆摊设点 ئورۇن تۇتۇپ يايما ئېچىش

摆脱 ئۇتۇلۇش

败北 يېڭىلىش، مەغلۇپ بولۇش

败坏 ئۇزۇش، بۇلغاش، تۆكۈش